

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 18P/46/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3818204380
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Kotríková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2018:3818204380.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza vo veci starostlivosti o maloletú M. Q., narodenú 17.9.2004, t.č. v starostlivosti Diagnostického centra Lietavská Lúčka, v konaní zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov, matky: M. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom O., Ciglianska cesta XXX/X, občan SR a otca: M. Q., zomr.XX.X.XXXX, o nariadenie výchovného opatrenia, za účasti Okresnej prokuratúry Prievidza takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e nad maloletou M. Q., narodenou XX.X.XXXX, t.č. v starostlivosti Diagnostického centra L. L., výchovne opatrenie - p o b y t v z a r i a d e n í, a t o v Diagnostickom centre L. L., so sídlom A. XX, XXX XX L. L. na dobu 6-tich kalendárnych mesiacov s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza sp. zn. 10P/58/2013-26 zo dňa 13.08.2013 v časti vyživovacej povinnosti voči maloletej M. Q., nar. XX.X.XXXX tak, že matka maloletého dieťaťa M. Q. nar. XX.X.XXXX je povinná platiť na maloletú výživné v sume 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované, neploleté dieťa podľa osobitného zákona s účinnosťou od 01.10.2018, na účet Diagnostického centra Lietavská Lúčka, so sídlom Skalka 36, 013 11 Lietavská Lúčka mesačne vždy vopred, najneskôr do 15.-teho dňa v mesiaci.

III. Zameškané výživné na maloleté dieťa od 01.10.2018 do 30.11.2018 v sume 56,16 eur je matka maloletého dieťaťa povinná poukázať Diagnostickému centru Lietavská Lúčka, so sídlom Skalka 36, 013 11 Lietavská Lúčka do 31.12.2018.

IV. Účinnosť uloženého výchovného opatrenia súd zhodnotí za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí rodiny Prievidza, ktorý je p o v i n ť p r e d l o ž i ť do tohto konania pod spisovú značku 18P/46/2018 správy o uloženom výchovnom opatrení do 28.02.2019 a do 15.05.2019.

V. Súd z r u š u j e neodkladné opatrenie, nariadené uznesením Okresného súdu Prievidza č.k. 18P/46/2018-20 zo dňa 01.10.2018 s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 25.9.2018 bol tunajšiemu súdu podaný návrh na vydanie neodkladného opatrenia o odovzdaní maloletej M., nar. XX.X.XXXX do starostlivosti Diagnostického centra Lietavská Lúčka a vo veci samej návrh na uloženie výchovného opatrenia diagnostického pobytu v zariadení, ktoré vykonáva odbornú starostlivosť na šesť mesiacov. Návrh úrad práce odôvodnil tým, že maloletá bola od 16.8.2018 hospitalizovaná na odporúčenie MUDr. Garajovej v Nemocnici v Kremnici. Dňa 21.9.2018 sa na

úrad práce dostavila matka maloletej, ktorá uviedla, že dcéra má byť prepustená dňa 24.9.2018 do domáceho prostredia. Matka uviedla, že maloletú v domácom prostredí nevládne, pretože ju maloletá nerešpektuje, nedodržiava príchody domov, túla sa po vonku, matka nevie kde a s kým sa nachádza, požíva alkoholické nápoje a matka sa bojí o jej život. Zo zápisnice z Okresného súdu Prievidza vyplynulo, že matka podala návrh na neodkladné opatrenie na súd, ktorý zobrala späť s tým, že si podá nový návrh tak, aby spĺňal všetky náležitosti. Dňa 20.9.2018 bola úradu práce z Nemocnice v Kremnici doporučená žiadosť o urgentné riešenie sociálnej situácie, pretože maloletá mala byť prepustená a jej návrat do domáceho prostredia považoval za vysoko rizikový, čím by bol ohrozený jej psychický a fyzický vývin. Maloletá si vyžaduje pomoc odborníkov v režimovom zariadení, u uvedeného dôvodu navrhovateľ žiadal vydať neodkladné opatrenie a vo veci samej uložiť výchovné opatrenie.

2. Uznesením zo dňa 1.10.2018, č.k. 18P/46/2018 - 20 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne umiestnil maloletú do starostlivosti Diagnostického centra Lietavská Lúčka, zároveň bol nariadený výkon tohto neodkladného opatrenia. Maloletá M. bola dňa 1.10.2018 umiestnená do reedukačného zariadenia do času právoplatného skončenia konania vo veci samej.

3. Dňa 13.11.2017 vstúpil do konania prokurátor Okresnej prokuratúry Prievidza.

4. Podaním z 4.10.2018 podalo Diagnostické centrum Lietavská Lúčka do predmetného konania podnet na určenie vyživovacej povinnosti v konaní o uloženie výchovného opatrenia podľa § 81 Zákona o rodine a § 366 Civilného mimosporového poriadku. Zariadenie poukázalo na rozhodnutie R 74/1969, podľa ktorého, ak bolo maloleté dieťa umiestnené do ústavnej výchovy predbežným opatrením súdu, ktoré bolo neskôr nahradené rozhodnutím, je potrebné rozhodnúť aj o rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov za obdobie, počas ktorého toto umiestnenie do ústavnej výchovy trvalo.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie výsluchom matky maloletej, prednesmi kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa a zástupcu okresnej prokuratúry a oboznámením obsahu súdneho spisu.

6. Vykonaným dokazovaním bol zistený tento skutkový stav:

-Zo žiadosti Psychiatrickej nemocnice Prof. Matulaya so sídlom v Kremnici zo dňa 14.9.2018 bolo zistené, že maloletá M. Q. bola od 16.8.2018 hospitalizovaná na oddelení detskej psychiatrie a bola prijatá na odporúčenie pedopsychiatra. U maloletej boli dlhodobé poruchy správania, nerešpektovanie autorít a pravidiel, záškoláctvo, nedostatočný školský výkon, sexuálna odbrzdenosť so sexuálnou aktivitou. Pacientka opakovane porušovala režim najmä v dôsledku sexuálnej odbrzdenosti, návrat maloleté do domácich podmienok bol preto vysoko rizikový, nemocnica odporučila riešenie sociálnej situácie pacientky nariadením dlhodobé pobyty v režimovom zariadení.

-Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Prievidza zo dňa 20.11.2018 bolo zistené, že maloletá M. so sestrou L., nar. XX.XX.XXXX a ich matkou bývala v jednoizbovom nájomnom byte, matka bola evidovaná na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, vykonávala aktivačné práce, poberala dávku v nezamestnanosti, prídavok na dieťa formou osobitného príjemcu, maloletá M. poberala sirotsky dôchodok v sume 95,-eur. Matka s dcérou udržiavala telefonický a písomný kontakt. Špeciálna pedagogička M. N. M. sa počas návštevy maloletej v diagnostickom centre vyjadrila, že maloletá sa postupne zadaptovala, nemala osvojené hygienické návyky, začala byť drzá, nemá záujem sa učiť pravidiel, odvráva, je výbušná, nadáva. Vyjadrila sa, že súhlasí s nariadením výchovného opatrenia na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku na 6 mesiacov v ich zariadení. V pohovore s maloletou bolo zistené, že súhlasí s nariadením výchovného opatrenia v danom zariadení, vyjadrila sa, že má všetko, čo potrebuje, nič jej nechýba okrem rodiny. Maloletá M. má v zariadení vytvorené podmienky na diagnostický proces.

-Kolízna opatrovníčka maloletého dieťaťa na pojednávaní zotrvala na podanom návrhu. Uviedla, že prevýchovný proces u maloletej je nutný, tento proces však musí ďalej trvať. Kolízna opatrovníčka žiadala preto nariadiť výchovné opatrenie nad maloletou v trvaní 6 mesiacov s účinnosťou od právoplatnosti rozhodnutia.

-Matka maloletej na pojednávaní uviedla, že osobne maloletú v zariadení nenavštívila, ale každý druhý deň sú v telefonickom kontakte. Súhlasila s podaným návrhom výchovného opatrenia, pretože výchovu maloletej by v domácom prostredí určite nezvládala. Je t.č. poberateľkou dávky v hmotnej núdzi vo výške 103,- eur mesačne. Súhlasila s určením vyživovacej povinnosti v sume 30% sumy životného minima. Zameškané výživné sa zaviazala zaplatiť do 31.12.2018. V domácnosti matka aktuálne žije s priateľom, ktorý nie je zamestnaný, chodí na brigády, žijú spolu v nájomnom mestskom byte. Za bývanie hradia 50,- eur mesačne.

- Prokurátor sa k návrhu kolízneho opatrovníka pripojil.

7. Súd postupoval podľa týchto ustanovení zákonov:

-Podľa § 37 ods. 3 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov, b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

-Podľa § 37 ods. 7 Zákona o rodine súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, nešťátnym subjektom a s príslušným zariadením.

-Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

-Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

8. Nariadenie výchovného opatrenia je faktickým zásahom do práv a povinností rodičov. Musí plniť ochrannú funkciu a napomáhať navráteniu riadneho výchovného prostredia, ktoré zabezpečí, aby sa dieťa vyvíjalo v súlade so všeobecne akceptovanými morálnymi zásadami spoločnosti.

9. V danom prípade mal súd preukázané, že boli splnené podmienky pre nariadenie výchovného opatrenia podľa vyššie citovaného § 37 ods. 3 Zákona o rodine, keď na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že uloženie výchovného opatrenia maloletej M., nar. XX.X.XXXX v Diagnostickom centre Lietavská Lúčka za účelom odbornej diagnostiky v trvaní šiestich kalendárnych mesiacov s účinnosťou od právoplatnosti rozhodnutia bude v jej najlepšom záujme. Maloletá potrebuje dlhodobú kontrolu v režimovom zariadení, nakoľko v domácom prostredí je matkou dlhodobo nezvládaná. Jej návrat do domáceho prostredia by bol vysoko rizikový. Vzhľadom na vykonané dokazovanie s poukazom na najlepší záujem maloletej dospel súd k záveru, že návrh na nariadenie výchovného opatrenia je dôvodný, preto mu vyhovel a zároveň zrušil neodkladné opatrenie zo dňa 1.10.2018, č.k. 18P/46/2018 - 20 s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

10. Zariadenie, ktoré plní úlohu odbornej diagnostiky podalo do konania podnet, aby súd rozhodol vo veci samej aj o určením vyživovacej povinnosti na maloletú späť od 1.10.2018, odkedy je maloletá fakticky v

ich starostlivosti. O úprave vyživovacej povinnosti súd rozhodol analogicky podľa § 81 Zákona o rodine, v ktorom ako dôvod úpravy vyživovacej povinnosti rodičov výchovné opatrenie pobytom v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku osobitne výslovne uvedené nie je, ale vyživovacia povinnosť rodičov trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine), rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa. Takéto výchovné opatrenie pobytom v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku súčasne tiež znamená, že maloleté dieťa je dočasne odňaté zo starostlivosti rodičov a má teda dočasne dôsledky podobné výkonu ústavnej starostlivosti, preto aj v danom prípade súd upravil vyživovaciu povinnosť matke maloletého dieťaťa (otec je nebohý) s účinnosťou od 1.10.2018, ktorej príjemcom bude zariadenie, vykonávajúce výchovné opatrenie. Z dôvodu rozhodnutia aj o vyživovacej povinnosť súd rozhodol vo veci samej rozsudkom.

11.O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP a žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne na Okresný súd Prievidza v 5 vyhotoveniach.

Podľa § 363 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP"), v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené; alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa § 62 ods. 1 CMP aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 376 ods.1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.